

Fiberline Composites

År: 2004-2006

Areal: 25.000 m²

Beliggende ud til E20

Barmstedt Allé

5500 Middelfart

Fiberline - KHR Arkitekter. Fotograf: Torben Eskerod

I forbindelse med projektets afsluttende opponentseminar tirsdag den 25. august 2009 indgik Fiberline Composites som et eksempel på en enkeltstående virksomhed med særligt fokus på formgivningen.

Tre involverede parter holdte oplæg på stedet.

Virksomhed - Fabrikant Henrik Thorning, Fiberline Composites.

Arkitekt - Professor Jan Søndergaard, KHR arkitekter.

Myndighed - Plan- og byggechef Jørgen Knudsen, Middelfart Kommune.

Fiberlines historie

Fiberline Composites blev stiftet i 1979. Dorthe og Henrik Thorning udgjorde administrationen, og der var blot to mand i produktionen på Nr. Bjertvej ved Kolding. I 1997 blev produktionspladsen i Nr. Bjert for trang og støjniveauet blev et problem. I 2006 flyttede Fiberline ind i nyt industribyggeri på Barmstedt Allé i Middelfart.

Fiberlines produktion

Virksomheden udvikler, producerer og sælger kompositprofiler. De fremstiller strukturelle profiler til f.eks. broer, vinduer, døre, vindenergi etc. Fiberline leverer derudover også unikke designløsning og bl.a. i kraft af dette har de et naturligt fokus på arkitektur og design. Virksomheden har i alt omkring 150 ansatte. 65 arbejder i administrationen og 85 i produktionen.

Fiberlines lokalisering

Da virksomheden skulle bygge nyt og finde en ny placering startede man først med at tegne en radius på 25. km omkring den eksisterende placering i Kolding. Man forventede, at medarbejderne ville være villige til at følge virksomheden indenfor 25. km radius zonen. En placering i nærhed til Odense blev i sidste ende opprioriteret bl.a. af hensyn til medarbejdere med ingeniør baggrund, der typisk har deres rod i Odense. I søgningen efter en ny lokalitet var virksomheden i dialog med adskillige kommuner inden de traf en endelig beslutning. Et vigtigt redskab i lokaliseringen var Fiberlines eget skema med kriterier for placeringen. Skemaet indeholder bl.a. bedømmelse og analyse af mulige placeringer.

Fabrikant Henrik Thorning udpegede selv, fra luften, den nye byggegrund. Virksomheden ville blive synlig fra E20, der var bl.a. gode "plads" forhold, og så var lokaliteten generelt i god overensstemmelse med de opstillede kriterier.

Fiberlines egen bedømmelse og analyse af mulige placeringer

Kriterier	Vægt	Kommune 1	Kommune 2	Kommune 3	Kommune 4
Infrastruktur	3				
Synlighed	2				
Arbejdskraft	3				
Grundens beskaffenhed	2				
Mulighed for tillægsjord	1				
Afstande til private boliger	1				
Grundpris	3				
Købsbetingelser	2				
Kommune og lokalplan	2				
Forvaltning	1				
Skatter og afgifter	3				
Forsyning	1				
Brug af egne materialer	3				
Afstand fra tidligere arbejdsplads	1				
Andet -					

Arkitektoniske overvejelser - Fabrikant Henrik Thorning

Thorning familien har altid interesseret sig for og haft blik for god arkitektur. Henrik Thorning mener selv, at når man får mulighed for en meget synlig placering, så forpligtiger man sig også til at skabe noget smukt og ordentligt. Igennem bygningens arkitektoniske fremtræden skulle virksomheden også gerne virke som en magnet på kreative og dygtige medarbejdere. Fabrikkenes indre opbygning skulle kunne fungere effektivt og var derfor ikke til diskussion. Ved DTU gennemførte man en forskningsbaseret optimering af produktionsflowet. Der var dog frihed til at arkitekten kunne formgive en skal udenpå fabrikkenes indre struktur.

Arkitekten og ingeniøren blev bedt om at tage højde for:
Bygningen skal være funktionel med en effektiv produktion
Bygningen skal fremme integrationen mellem de forskellige afdelinger
Bygningen skal kunne udvides uden væsentlige meromkostninger og uden at ødelægge arkitekturen
Det skal være en oplevelse at se og opholde sig i bygningen, og personalet skal føle sig godt tilpas
Bygningen skal udtrykke "Fiberline". Arkitekturen skal være smuk og tidløs og indpasse sig i landskabet.
Materiale/udførelse skal være af høj kvalitet med gode og relevante anvendelser af fiberlines egne produkter
Prisen på byggeriet skal være lav i forhold til de stillede krav
Tids terminer skal ubetinget overholdes
Bygningens driftsomkostninger skal være lave og bygningen skal være rengørings- og vedligeholdelsesvenlig
Arbejdsmiljøet skal være i top. Der skal tages hensyn til støj, lugt, lysforhold og man skal kunne se naturen.
Bygningen skal have facade hele vejen rundt
Bygningen skal regnes blandt de smukkeste industribygninger i Europa

Arkitektoniske virkemidler - Arkitekt - Professor Jan Søndergaard, KHR arkitekter

Professor Jan Søndergaard, KHR arkitekter anbefaler, at man I starten gør et stort arbejde ud af at identificere fabrikken eller virksomheden. Hvis man er opmærksom, så kan man undgå skiltning og andre påklistede informationer for blot at lade bygningen tale for sig selv. En virksomheds ejer kan ikke altid selv se, hvad der er knyttet til hans funktionalitet. Det er derfor vigtigt at hjælpe ham med at gå bagom og se hvad han har. Når den ene larmer så skal den anden typisk larme højere. Det handler dog ikke bare om at male med rødt. Ved Fiberline byggeriet er virksomhedens egne glasfiber profiler naturligvis blevet fremtrædende. Derudover er belysningen og dagslysets døgnrytme blevet brugt som den store dynamo. Bygningen ændrer karakter og interagerer med vejscenarier og døgnrytmen. Tre store lysspalter skaber indendørs et varieret arbejdsrum, der samtidig iscenesætter produktionens mange lysreflekterende hvide glastråde. Jan Søndergaard har efterstræbt at få skabt en helhed samt at få alt lagt ind i den samme form – både parkering, indgang, produktion etc. Landskabet har været et af de vigtigste parametre for byggeriet, der nærmest fremstår som et landskab i sig selv. Bygningen er ikke lagt på landskabet, men i landskabet.

Fiberlines arkitektoniske fremtræden

Bygningen er beliggende på den sydlige side af E20 ved Middelfart og er placeret i et åbent landskab med afstand til andre erhvervsbygninger og på en afstand af min. 100 m fra motorvejen. Fiberline er ikke placeret retvinklet på motorvejens linjeføring, men derimod i relation til den store kontekst og til selve landskabet. Bevægelsen i landskabet er synkront med den måde bygningen rejser sig op, hvilket fremhæver en anden retning end motorvejens forløb. Virksomheden fremtræder som et helstøbt byggeri, med et klart og enkelt arkitektonisk udsagn. Der er ingen flag og ingen tydelig skiltning fra motorvejen.

Fiberline i kommunens kontekst - Plan- og byggechef. Jørgen Knudsen, Middelfart Kommune

Fiberline bygningen eksisterer i dag som et ud af tre ikoner indenfor middelfart kommune, hvor Kulturøen og Middelfart sparekasse er de andre to. Ikon byggerierne kan være nyttige ved lanceringen af arkitektoniske

visioner og krav til andre virksomheder i kommunen. Håbet er, at Fiberline ikon byggeriet vil smitte af på de omkringliggende og kommende erhvervsbygninger. Imidlertid er det enormt svært for kommunen, igennem planlægningens redskaber, at sikre smuk arkitektur. Middelfart kommune vil altid ligge i konkurrence med trekantsområdet, men de ønsker dog at stille krav til og gøre erhvervslivet interesseret i formgivningen. Kommunen vil evt. stille arkitekt Hjælp til rådighed samt gå i dialog med og give erhvervsvirksomhederne anbefalinger til deres byggerier. Arkitekturpolitikken, hvor de sætter fokus på kvalitetsbyggeri, er i denne sammenhæng et godt redskab. Kommunen forsøger generelt at stille krav til erhvervsbebyggelsernes omfang, farvevalg, placering, bygnings former, skiltning og reklamerer etc. - men de bliver dog altid udfordret.

Erhvervsgrundene i nærhed til Fiberline skal sælges under særlige vilkår, hvor kommunen vil kræve at se projektet inden de sælger grunden. De mener, at de vil kunne styre eksempelvis farvevalget, men ikke en ensartet arkitektur. Som kommune har man dog også altid noget at handle med som for eksempel pris, forsyning, beliggenhed etc.

Konklusion

Fiberline er placeret i landskabet og er omgivet af store restarealer. De arkitektoniske virkemidler er netop afhængige af det åbne landskab. Imidlertid vil det blive svært foreneligt både at skulle fastholde virkningen af et åbent landskab og samtidig planlægge for et samlet erhvervsområde. Derudover kan det også generelt være svært at argumentere for friholdelse af store åbne arealer.

Når en bygning som Fiberline kræver et åbent landskab omkring sig, så vil det netop blive svært at videreudvikle området og indpasse nye erhvervsvirksomheder. Det vil blive en udfordring at planlægge et samlet erhvervsområde, hvor Fiberline skal være en enkelt brik i en større helhed. Et markant byggeri som Fiberline vil formentlig altid komme til at stå alene.

Fiberline er blevet realiseret uden bindinger fra en lokalplan. Netop fraværet af en lokalplan har givetvis været medvirkende til at Fiberline har ønsket at bygge her. Det kan derfor være attraktivt for de virksomheder, der ønsker en helt unik arkitektur, at bygge i et område, hvor de selv kan få lov til at diktere retningslinjerne. Resultatet af projektet kan herefter fungere som "det gode eksempel" for resten af udviklingen i området. Imidlertid er der dog også risiko for, at der omvendt også kan komme rigtig dårlige eksempler frem i fraværet af en lokalplan.

For at fastholde stillingtagen til formgivningen af fremtidige erhvervsbygninger i området omkring Fiberline, så vil kommunens engagement og vejledning være nødvendig. Det vil derfor være enormt vigtigt for kommunen at kunne samarbejde i et team med de kommende virksomheder, hvilket vil kræve særlige kompetencer af kommunens ansatte.

